

účastnili J.Liška a R.Dětinský (spoluautor Z.Palice), ze Slovenska přednáškou I.Pišůt a postery A.Lackovičová a A.Guttová. Účastníci workshopu obdrželi materiály vydané k této akci: druhé vydání checklistu lišejníků a lichenikolních hub Ukrajiny (autoři S.Ya. Kondratyuk, A.Ye. Khodosovtsev & S.D. Zelenko), publikaci věnovanou životu a dílu A.M.Oxnera (autor S.Ya. Kondratyuk) a sborník přednášek a abstraktů (editoři S.Ya. Kondratyuk & B. Coppins).

jl

Exkurze BLAM na Slovensku v roce 1999

Bryologicko-lichenologická pracovní společnost pro střední Evropu každoročně pořádá rozsáhlou exkurzní akci. Některých se, hlavně v poslední době, již zúčastnili též čeští a slovenští lichenologové a bryologové. Příští taková akce by se měla konat na Slovensku ve Vysokých Tatrách (Stará Lesná) v dnech 15.-20.8. a organizačně ji budou zajišťovat A.Lackovičová, E.Lisická a I.Pišůt. Pro následující roky jsou plány následující: Wallis ve Švýcarsku (2000), Horní Bavorsko (2001) a Jižní Tyroly (2002).

Lichenologicko-bryologické zážitky z Islandu

Lišejník puklérka islandská – *Cetraria islandica*, neboli „islandský mech“, není spojen s Islandem jen svým druhovým jménem. V životě Islandců hrál po staletí důležitou roli a že se používá dodnes jsem se přesvědčila v Reykjavíku, kde je možné zakoupit sáček puklérky v obchodě se zeleninou za 198 islandských korun (tj. asi 100 Kč).

V Národním muzeu v Reykjavíku jsem se pak dozvěděla něco víc o používání puklérky v minulosti. Mletou puklérkou se nastavovala mouka do chleba nebo ovesná kaše. Z čisté puklérkové mouky se dodnes peče tradiční vánoční pečivo. Placka velikosti karlovarské oplatky se zdobí vykrajováním a pak se peče. Kvašením puklérky se připravoval nealkoholický nakyslý nápoj, který se ředil vodou. Puklérka se používala pro konzervaci masa, protože sůl - stejně jako obilí - se musely na Island dovážet. Také tradiční vlíněné svetry se barvily odstíny hnědé nebo žluté barvy lišejníkem. Stejně jako u nás se puklérka dodnes používá ve farmacii.

Přídomek „islandský mech“ by si však patrně více zasloužil nejběžnější mechorost ostrova - *Racomitrium lanuginosum*. Porůstá masově především lávová pole představujících asi 10% rozlohy ostrova. Je tak typickou součástí islandské krajiny, že je možné ho spatřit na pohlednicích stejně jako na obrazech nejslavnějšího islandského malíře Kjarvala.

Setkala jsem se i s použitím živých mechorostů k dekorativním účelům. Například na hřbitovní zdi, kde koruna zdi byla osazena lávovými kameny bohatě porostlými především *R. lanuginosum*, nebo v reykvavické botanické zahradě, kde oddělení kapradin bylo doplněno balvany s porosty mechů. Nejzajímavější však bylo použití mechorostů k výzdobě přizemní zdi reykvavické radnice. Po zdech, které mají jen malá loďní okénka neustále stéká voda a trvale zavlažuje zdi, které jsou porostlé mechy (většinou zástupci rodu *Brachythecium*).

Nad'a Gutzerová

UZÁVĚRKA PŘÍŠTIHO ČÍSLA: 31. března 1999

Uvitáme příspěvky psané na počítači (NLQ) nebo psacím strojem s novou páskou a bez rukopisných oprav a dalších poznámek (z důvodu možnosti převodu textu na PC scannerem bez ručního přepisování). Nejvíce vítány jsou příspěvky na disketě (Word for Windows, v T602, popř. ASCII file). Při zaslání příspěvků je též možno využít elektronickou poštu s následujícími adresami: sold@prftec.natur.cuni.cz nebo liska@ibot.cas.cz. Hlavní články prosíme s anglickým abstraktem. Redaktoři si vyhrazují právo na úpravu rukopisů, popř. krácení.